

FASTIGHETS SVERIGE

FINSPÅNG

Samlad kvalitetsrapport för sektor utbildning

2023-2024

Innehåll

Sammanfattning	3
Förskola	6
Organisation och förutsättningar för förskolan	6
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	7
Resultat och analys ökad likvärdighet.....	10
Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet	11
Grundskola	13
Organisation och förutsättningar grundskola	13
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	14
Resultat och analys ökad likvärdighet.....	18
Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet	19
Gymnasieskola	22
Organisation och förutsättningar	22
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	24
Resultat och analys ökad likvärdighet.....	25
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet.....	26
Resultat och analys av lokala mål.....	26
Introduktionsprogram.....	28
Organisation och förutsättningar	28
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	28
Resultat och analys ökad likvärdighet.....	29
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet.....	29
Analys av lokala mål.....	30
Gymnasiesärskola	32
Organisation och förutsättningar	32
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	32
Resultat och analys ökad likvärdighet.....	33
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet.....	33
Analys av lokala mål.....	33
Vuxenutbildning	35
Organisation och förutsättningar	35
Resultat och analys ökade kunskapsresultat	36
Resultat och analys ökad likvärdighet.....	38
Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet.....	38
Analys lokala mål.....	39

Sammanfattning

Internkontrollen för oktober månad 2023 omfattar följande kontrollmoment:

- Uppföljning och analys av det systematiska kvalitetsarbetet för förskolan, fritidshemmet, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, vuxenutbildningen och vuxenutbildning som särskild utbildning.
- Huvudmannens kvalitetsrapport beskriver främst resultat och analys kring sektor utbildnings tre prioriterade mål.

Under verksamhetsåret har sektor utbildning följt upp verksamheten genom enkätundersökningar, kvalitetsrapporter och verksamhetsplaner, kvalitetsdialoger samt verksamhetsuppföljningar.

Förstelärare inom sektor utbildning

Under verksamhetsåret har förstelärare fokuserat på varför pojkar som grupp uppnår lägre skolresultat än flickor. Arbetet har resulterat till en analys unik för varje enhet baserat på fakta-konsekvenser för eleven-orsaker samt en handlingsplan.

Handlingsplanen utifrån analysen har varje förstelärare presenterat för rektorer. Genom skolornas verksamhetsplaner kommer vi att kunna följa upp om det ger önskad effekt som går att härleda till förstelärarnas analys.

Att låta förstelärare driva kollegialt lärande på skolor är en tydlig framgångsfaktor. I vår analys ser vi att i skolor där personal är informerad om vilka uppgifter försteläraren har i sitt uppdrag, blir det tydligt vilket stöd den enskilde läraren och hela skolans personal kan förvänta sig av försteläraren. Där detta fungerar har förstelärare en stor legitimitet och andra lärare upplever att de bidrar till hela skolans utveckling. Här ser vi en utvecklingspotential under kommande läsår, där vi behöver utveckla samarbetet mellan rektor och förstelärare inom hela sektorn. Det kan innebära att planera, organisera och leda utvecklingsprocesser som berör flera eller all personal på skolan. Genom att låta förstelärare leda lärares reflektioner och utveckling av sin undervisning ökar möjligheten till bestående och långsiktiga förändringar på skolan. För att ett sådant upplägg ska fungera och ge resultat, är det viktigt med gemensamma mål och en tydlig ansvarsfördelning mellan rektor och förstelärare.

Prioriterat uppdrag-Pojkars resultat

Pojkar som grupp uppnår lägre skolresultat än flickor. Det avspeglas bland annat i andelen som uppnår gymnasiebehörighet. Orsakerna uppstår i ett samspel mellan en mängd olika faktorer på individ- och gruppnivå. Förvaltningen har fått ett prioriterat uppdrag att genomlysna resultaten samt att ta fram långsiktiga och strategiska förslag på åtgärder.

Strateg har genomfört genomlysningen genom att ha tagit del av internationell och nationell forskning inom området. Det finns en samlad bild kring olika faktorer som övertid har påverkat elevernas lärande.

FINSPÅNG

Flickor och pojkar hanterar krav på olika sätt. Studier visar på att det finns skillnader mellan pojkar och flickor när det gäller omgivningens förväntningar. Både flickor och pojkar ställs inför egna och andras prestationskrav, men de möter kraven på olika sätt. En teori är att pojkar oftare väljer att avvisa kraven och låter bli att försöka, medan flickor väljer att arbeta hårt – med stress som konsekvens.

Strateg har presenterat de olika studierna för samtliga rektorer, från förskola till vuxenutbildningen vid två olika tillfällen, genomfört föreläsningar för förstelärarna samt för två skolor.

Kollegialt lärande för fritidshemmet

Förvaltningen anordnar kommunövergripande utbildningsinsatser för alla kommunala fritidshem. Syftet är att:

- dela erfarenheter och kunskaper med varandra
- arbeta för ökad likvärdighet inom verksamheterna

Under läsårets har målet varit att öka kunskaperna och ge pedagogerna verktyg för att utveckla det pedagogiska arbetet så att eleverna ska må bättre, prestera bättre och bli mer kreativa.

Kunskaperna har handlat om att synliggöra samband mellan hälsa, rörelse och elevernas skolresultat. Pedagogerna har fått verktyg i hur det kan arbeta med rastaktiviteter och rörelsepauser.

Utvärderingar av utbildningsinsatsen visar att nätverksträffarna har bidragit till fördjupning inom ämnet och ökat likvärdigheten inom och mellan verksamheterna i hög grad.

Kollegialt lärande för förskoleklassens pedagoger

Sedan 2019 har förvaltningen också anordnat kommunövergripande utbildningsinsatser för samtliga pedagoger i förskoleklassen. Syftet har varit att:

- dela erfarenheter och kunskaper med varandra
- samt arbeta för ökad likvärdighet inom verksamheterna.

Under läsåret 22/23 arbetade man med Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, studiepaket, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF.

Pedagogerna fick en ökad kunskap om barns och elevers olika perceptuella och kognitiva förutsättningar, inblick i hur det kan vara att leva med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt hur det kan upplevas att vara vårdnadshavare till ett barn med NPF.

Nätverksträffarna har följts upp för att säkerställa kvalitet och relevans, samtliga deltagare värderar innehåll och utformning av träffarna väldigt högt.

FINSPÅNG

Ledarskap i klassrummet

Under läsåret har förvaltningen genomfört kompetensutvecklingsinsats för att utveckla undervisningen genom kunskap och förståelse för ledarskapets betydelse i undervisningen. 19 medarbetare deltog från grundskolan till vuxenutbildningen.

Utbildningen byggde på kollegialt lärande, pedagogerna fick läsa texter, se filmer diskutera och reflektera kring olika frågor som utvecklar ledarskapet.

Till exempel

- hur goda relationer skapas,
- hur de kan tydliggöra förväntningar och regler i klassrummet
- samt hur de kan hantera störande och oroliga beteenden.

Utvärderingarna visade hög grad av nöjdhet gällande innehåll, genomförande och fördjupning av deltagarnas kunskaper.

Studie- och yrkesvägledning

För att möjliggöra en likvärdig studie- och yrkesvägledning i Finspångs kommun, så har nätverksträffar anordnas för studie- och yrkesvägledare under läsåret. Ett gediget arbete har skett under 2022 med att ta fram nya planer för studie- och yrkesvägledning, en huvudmannaplan och en lokal plan för skolenheterna. Det långsiktiga målet är att studie- och yrkesvägledningen ska vara likvärdig oavsett skolform samt med kvalitet. Arbetet med att implementera lokala planer har pågått under våren 2023. Varje skolenhet ska senast 31 augusti komma in med sin lokala plan till huvudman. I de lokala planerna ska det framgå hur samverkan med näringslivet sker, mellan skola och arbetsliv.

För att kvalitetssäkra studie- och yrkesvägledningen kommer den ingå i skolenheternas kvalitetsrapport fr o m 2024.

Förskola

Organisation och förutsättningar för förskolan

Finspångs kommun hade under läsåret 22/23, 17 kommunala och 3 fristående förskolor. I Ljusfallshammar finns pedagogisk omsorg i enskild regi. I augusti 2022 invigdes Familjecentralen som är en mötesplats för alla familjer med barn 0–6 år. Med familjecentral menas en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet.

Under läsåret fanns det i genomsnitt 919 barn inskrivna inom den kommunal förskolan och de enskilda verksamheterna hade tillsammans 111 barn, varav 18 inom pedagogisk omsorg.

Sektor utbildning tillämpar ett behovsstyrt resursfördelningssystem, som innebär att förskolorna får dels en barnpeng, dels resurser som täcker vissa fasta kostnader. Barnpengen ska täcka kostnader för personal, pedagogiskt material och förbrukningsmaterial. Den andra delen ersätter kostnader för hyra, lokalvård, måltider, chefslöner + omkostnader, administration + omkostnader, driftsamordnare + omkostnader samt 2 specialpedagogtjänster.

Syftet med denna modell är för att kostnadsskillnader i drift inte ska påverka elevernas förutsättningar för utbildningen. Rektorer har utöver det möjlighet att söka tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd (1,2 milj. Kr).

Den ekonomiska budgeten är bestämd per kalender år, för 2022 var barnpengen 90759 kr och 2023 var det 95 900 kr.

Sektor utbildning sökte tre statsbidrag från Skolverket för medfinansiering av verksamheten till förskolan. *Statsbidrag för mindre barngrupper* ska användas för att minska barngruppernas storlek. *Statsbidraget kvalitetssäkrande åtgärder* kan sökas av kommuner som har maxtaxa, och bidraget har använts till kostnader för personal och åtgärder som höjer kompetensen hos personalen. Sektorn fick också statsbidrag för språkutvecklande arbetssätt. Vars syften är att utveckla pedagogernas kompetensutveckling i språk-, läs- och skrivdidaktik baserad på aktuell forskning.

Förskolans personal och ledning

De kommunala verksamheterna leds av åtta rektorer, där fem av dem har genomfört den statliga rektorsutbildningen, för två pågår utbildningen och en ska påbörja inom kort. Utvecklingsarbetet på förskolan drivs av rektor, lagledare och samordnande lagledare.

Bemanningen på förskolor består främst av förskolelärare och barnskötare. De båda yrkesgrupperna kompletterar varandra. Forskning visar att pedagogers kompetens är en avgörande faktor för förskolans kvalitet.

Under läsåret har andelen förskolelärare i Finspångs kommun varit 47 % (tre procent lägre än 2020, snittet i riket var 44 %) och heltidstjänster med viss pedagogisk utbildning 16 % (10 procent högre än 2021).

Förskolärartätheten det vill säga antal barn/lärare med lärarlegitimation är ungefär det samma sedan föregående år (10,9 för 2021 och 11, för 2022).¹ Snittet i riket 2022 var 11,6.

Sektor utbildning har under läsåret genomfört kompetenshöjande fortbildningsinsatser riktad mot flera målgrupper. Detta för att säkerställa rekryteringsbehov, en god kvalitet och högre måloppfyllelse i förskolan. Bland annat läste fyra tillsvidareanställda barnskötare till förskolelärare.

Barngruppernas storlek och sammansättning

Förskolans sammansättning av barngrupper bygger dels på förskolans fysiska storlek, dels på förskolans förmåga att organisera sig i mindre grupper. De förskolor som är lokaliserade i mindre orter styrs barngruppernas storlek även av ansökningarna dit. Tack vare statsbidraget för mindre barngrupper har flera förskolor kunnat omorganisera sig. Färre individer att möta för barnen kan medföra ökad trygghet, större delaktighet samt skapa bättre förutsättningar för språkutveckling.

Tillsyn av enskild förskola

Enligt skollag (2010:800) har Finspångs kommun tillsynsansvar över de förskolor som kommunen godkänt enligt 2 kap. 7 § samt pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen förklarar ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 §.

Under läsåret har Finspångs kommun inte egenomfört någon tillsyn.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

Förskolans uppdrag är att stimulera och utveckla barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande.

Inom förskolan mäter man inte elevernas resultat utan bedömning av verksamhetens kvalitet görs genom att dels jämföra kvantitativa siffror (pedagogernas kompetens, barngruppens storlek, lärmiljöerna, dels resurser) men också genom att bedöma och utveckla pedagogernas arbetssätt och kompetens.

Under verksamhetsåret har sektor utbildning följt upp verksamheten genom enkätundersökningar, kvalitetsrapporter och verksamhetsplaner, kvalitetsdialoger samt verksamhetsuppföljningar.

Majoriteten av samtliga förskolor har arbetat med språkutvecklande arbetssätt för att bidra till ökade kunskapsresultat i förskolan. Bland det viktigaste i barns liv och även avgörande för en intellektuell, känslomässig och social utveckling är att få utveckla sitt språk. Med hjälp av språket lär sig barn att förstå sig själva, sin omgivning och att sortera upplevelser. Att kunna uttrycka sig i tal och skrift är en förutsättning för att aktivt kunna delta i samhället och en demokratifråga. Förskolan ska sträva efter att lägga den första och därmed den viktigaste grunden för barns språkutveckling och genom att medvetet arbeta med språket och därmed skapa goda förutsättningar.

Flera enheter har använt Bornsholmsmodellen språklust och Babblarna.

¹ https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16583&tab_id=148706

Rektorerna menar att effekterna av insatsen märks redan genom att pedagogerna har blivit mer medvetna om hur de kan utveckla barnens språk.

Rektorerna beskriver att barnen har utvecklat ökad lust och nyfikenhet för språket. De tar egna initiativ till att leka med språket, genom att rimma och berätta sagor. Barnen visar också ett ökat intresse för bokstäver, dess form och ljud. Många förskolor har också utvecklat sina metoder för läsning genom bland annat bokpromenader. Effekterna av insatserna ser pedagogerna genom att barnen använder ett mera nyanserat språk, använder bokteman vid den fria leken samt ställer fler frågor och reflekterar kring böckerna.

Rektorerna märker en ökad medvetenhet hos pedagogerna gällande språk och kommunikation både i den spontana och den planerade undervisningen. Rektorerna upplever ett mera språkstimulerande förhållningssätt.

Vid verksamhetsuppföljningarna beskriver pedagogerna, med varierande kvalitet, hur de arbetar med läroplanernas mål. Vid vissa enheter finns det en hög grad av medvetenhet medan vid andra finns det behov av att kompetensutveckla personalen. I dialog med personal och rektor framkommer det att förskolorna behöver bli bättre på att utveckla sina metoder för att säkra hur de arbetar med läroplanens alla delar. Detta verifieras också i enkätresultaten. Vid frågor om hur pedagogerna bedömer förskolans pedagogiska arbete visar enkäterna följande:

År	Pedagoger					
	Hur bedömer du förskolans pedagogiska arbete med:					
	svenska språket?	Andra modersmål än svenska?	Estetiska uttryck?	Teknik?	Naturkunskap?	Matematik?
-21	8,6	4,6	7,5	6,2	8,1	8,2
-22	8,2	4,3	7,5	6,1	7,8	7,5
-23	8,9	4,8	7,9	6,4	8,0	8,3
	Vårdnadshavarna skattar dock förskolans arbete väldigt högt.					
	Vårdnadshavare					
	Förskolan väcker mitt barns nyfikenhet.	Förskolan erbjuder mitt barn en stimulerande miljö.	Mitt barn lär sig mycket på förskolan.	Mitt barn får ett tillräckligt stöd på förskolan.		
-21	9	8,8	8,7	8,7		
-22	9,0	8,7	8,9	8,8		
-23	8,9	8,9	8,8	8,8		

Vid kvalitetsuppföljningarna med pedagogerna och rektorerna framkommer vissa svårigheter med att följa upp läroplansmål kopplade till arbetsinsatserna och dess effekter i verksamheten. Dels för att barnens kunskaper inte mäts, dels för att utvärdering och analyser saknas. Förskolorna är bra på att planera men behöver bli bättre på att följa upp och utvärdera sina arbetsmetoder och arbetssätt. Detta förutsätter att personalen har en hög kompetens inom läroplanen olika delar och att arbetet leds av rektor. För att kunna göra dessa bedömningar behövs uppföljning av pedagogernas processreflektioner, observationer av verksamheten som erbjuds samt olika typer av kartläggningar.

Pedagogerna uttrycker att bristen beror på organisatoriska förutsättningar dels på kunskap. Sektorerna ser att större enheter har bättre möjligheter med att organisera pedagogernas reflektionstid. Vid de större enheterna hjälper de olika avdelningarna varandra med att tillse barnen, medan mindre enheter har mycket svårare för att organisera och genomföra reflektionsstunder. Dessa reflektionsstunder är viktiga för att kvalitetssäkra undervisningen. En förutsättning för att kunna utveckla förskolornas kvalitet är att ha goda infrastrukturer för möten och reflektionstid. Större enheter med fler arbetslag har bättre förutsättningar men kan de ha svårare med att skapa samsyn i frågor. Möjligheten till reflektion samt förmågan att utvärdera och analysera det pedagogiska arbetet var också ett av föregående års utmaningar vilket rektorerna har valt att utveckla även detta läsår.

För att nå högre måluppfyllelse inom det prioriterade målet, bör också uppföljning av särskilt stöd och handlingsplanernas utformande och innehåll göras. Detta har framkommit under tidigare verksamhetsuppföljningarna (2022) men verifieras också i enkätresultaten i år, där resultaten är fortsatt låga inom området.

ÅR	Pedagoger		
	Alla barn får de stöd de behöver	Verksamheten anpassas efter barnens behov	Det finns möjligheter att få extra resurser till stöd vid behov?
-21	7	7,1	5,2
-22	6,8	7,1	4,7
-23	6,5	6,8	4,6
	Vårdnadshavare		
	Mitt barn får ett tillräckligt stöd		
-21	8,7		
-22	8,8		
-23	8,8		

Fortsatta utmaningar

- Att verksamheten följs upp och utvärderas.
- Att samtliga enheter erbjuder ett likvärdigt kvalitativt språkutvecklande arbetssätt
- Att uppföljning av särskilt stöd genomförs med syfte att undersöka om verksamheten tillgodoser efterfrågan och behov.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Likvärdighet kan bero på en rad olika faktorer. Enligt skollagen innehåller begreppet olika aspekter:

- lika tillgång till utbildning
- lika kvalitet i utbildningen
- förskolans uppdrag att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar.

Den viktigaste faktorn för verksamheternas kvalitet är pedagogernas kompetens. Forskning visar att pedagogers kompetens är en avgörande faktor för förskolans kvalitet. I statistik gällande andel anställda med högskoleexamen 2022 har Finspångs kommun 50 %, 1 % högre än föregående år och högre än rikets 45%. Inom kommun ser fördelningen olika ut. En jämförelse mellan enheterna visar att stor variation allt från 0 % till 63 %. Vid de mindre enheterna och framför allt på landsbygden ser fördelningen ojämn ut. Sektorn behöver säkra att det finns en jämn fördelning av förskolelärare och barnskötare vid enheterna. Denna utmaning kommer sektor utbildning behöver arbeta med över tid.

Olika kompetensutvecklingsinsatser har erbjudits under läsåret, bland annat, språkutvecklande arbetssätt, pedagogiska lärmiljöer samt ICDP som är ett samhällsorienterat program vars målsättning är att stödja och främja psykosocial omsorgskompetens hos personer som ansvarar för barns omsorg. Under läsåret har fyra barnskötare deltagit vid de regionala utbildningsinsatserna för förskolelärare, två av de tog sin förskolelärarexamen i januari 2023.

Sektorn behöver också säkra att förskolorna har förutsättningar att organisera möten och reflektionstider (se målet kunskapsresultat). Förslag på åtgärder skulle kunna vara ett avlösningsteam för de mindre enheterna.

Förskolorna har inte likvärdiga lärmiljöer. Vid vissa enheter har förskolan kunnat tillsätta både ekonomiska resurser och kompetensutvecklingsinsatser för att utveckla lärmiljöerna medan vid vissa är miljöerna mycket spartanska.

Förskolans uppdrag att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar har skett genom att flera förskolor har fått statsbidrag för att arbeta med mindre barngrupper. Dessa förskolor har omorganiserat sig till färre barn i grupperna.

Forskning visar att detta gynnar barnens delaktighet, trygghet och språkutveckling. Förskolan behöver utveckla det kompensatoriska uppdraget vidare genom bland annat

- i högre utsträckning erbjuda barn i socioekonomisk utsatta områden mera tid i förskolan
- ha fler förskolelärare samt
- arbeta mer strategisk med språk och kommunikation.

Rektorerna har angripit likvärdighetsmålet framför allt på två olika sätt. Några har arbetat med pedagogernas samsyn och förhållningssätt och några har arbetet med demokratiuppdraget tillsammans med barnen.

Finspångs kommun kommer under tre år ingå i samarbete tillsammans med Karlstad universitet i syfte att öka elevernas måluppfyllelse samt att öka likvärdighet inom och mellan skolor och förskolor. Samarbete innebär att genomföra nulägesanalyser tillsammans med enheterna för att tillsammans identifiera utvecklingsområden och tillsätta åtgärdsplaner. Arbetet kallar sektorn för fördjupat kvalitetsarbete, FKA. Under kommande läsår (2: a året av 3) kommer fokus att vara på förskolans pedagogiska arbete.

Fortsatta utmaningar

Dessa tre utmaningar kvarstår från föregående år då det krävs ett långsiktigt arbete.

- jämn fördelning av förskolelärare vid förskolorna
- förskolans uppdrag med att kompensera för skillnader i elevernas förutsättningar.
- likvärdiga lärmiljöer.

Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet

Arbetet med normer och värden är ett pågående arbete i förskolan. Majoriteten av förskolorna har arbetat med likabehandlingsplaner samt att öka barnens delaktighet och inflytande. Flera enheter arbetar metodiskt och systematiskt med att ge varje barn möjlighet till inflytande genom att skapa intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation.

De enheter som har arbetat genom mindre barngrupper beskriver samstämmigt en ökad progression avseende barnens trygghet, lärande och delaktighet.

Flera förskolor att utvecklat barn råden och trygghetsgrupperna på sina enheter. Vid barn råden har barnen fått vara med och påverka beslut och frågor vid sina förskolor. Detta bidrar också till ökat delaktighet. Trygghetsgrupperna har bland annat arbetat med trivselregler och utvecklat de pedagogiska miljöerna. Flera enheter har också säkrat sina metoder att följa upp delaktigheten genom barnbarometrar och sociogram. Förskolan har kommit väldigt långt i sitt arbetssätt med att skapa tillgängliga miljöer. Många förskolor använder sig av bildstöd, tecken som stöd, material framme på barnens nivå, möbler i barnens storlek, böcker på flera språk, ljuddämpade möbler samt arbetar pedagogerna aktivt med normer och förhållningssätt.

FINSPÅNG

Under nästkommande läsår har flertalet av förskolorna planerat att arbeta med Känslodockan Friendly. Alla barn behöver hjälp att tolka, förstå och att sätta ord på sina upplevelser. Friendlydockorna ska hjälpa barn att medvetandegöra och möta känslor. Genom att få bekräftelse och hjälp att sätta ord på känslorna får barn trygghet och blir bättre rustade för de med- och motgångar som livet erbjuder.

Enkäterna visar att pedagogerna har svårt för att säga till en kollega som de uppfattar behandlar ett barn på ett kränkande sätt (6,6).

Detta är mycket allvarligt och behöver fortsatt arbetas vidare med. Förskolan har en plan för att utbilda pedagogerna i programmet ICDP, som handlar om vägledande samspel

Under läsåret har förskolans rektorer att genomfört utbildningsinsatsen utifrån ett ledarskapsperspektiv.

Syftet med denna satsning är att utveckla ett likvärdigt förhållningsätt i organisationen samt skapa en samsyn kring barns lärande.

Vårdnadshavarna som grupp är generellt mycket nöjda över den verksamhet som erbjuds, detta verifieras både i enkäterna och vid kvalitetsuppföljningarna.

Vid föregående års kvalitetsuppföljningar framkom det av vårdnadshavarna att några upplevde att kommunikationen var bristfällig. Detta verkar vara avhjälpt och spår av pandemin.

Fortsatta utmaningar

- Arbetet med förebyggande av kränkande behandling
- Kompetensutveckling kring metoden ICD

Grundskola

Organisation och förutsättningar grundskola

Enligt inrapporterade uppgifter till SCB är 2 121 elever inskrivna i grundskolan. 23 % av eleverna har utländsk bakgrund (födda utomlands eller födda i Sverige men med båda föräldrarna födda utomlands). Antal elever med utländsk bakgrund är lägre än riket snitt (27%). Antal elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning är 49%, vilket är lägre än riket snitt 60% (2022).

I grundskolan arbetar 188,5 årsarbetande lärare, varav 77,7% är kvinnor. 77,8 % har pedagogisk högskoleexamen-vilket är lägre än riket (85,1%). Lärartätheten är 11,3 elever per lärare-vilket är lika med riket snitt. Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne är 60,9% och är lägre än riket (71,8%).

Elevergruppens storlek och sammansättning fritidshemmet

Enligt inrapporterade uppgifter till SCB är antal inskrivna elever barn i åldern 6–12 år 46 %, vilket vid föregående år var 48 %. Andelen inskrivna barn per anställd är 20,6 vilket är lika med riket snitt. Antalet elever inskrivna i fritidshemmet varierar stort beroende på skolans storlek. De flesta skolor redovisar sin fritidsverksamhet indelad i flera avdelningar beroende av skolans storlek, elevernas ålder, lokaler samt bemanning. Enheterna beskriver en flexibel verksamhet där man samverkar mellan avdelningarna särskilt vid öppning och stängning. Bemanningen styrs där det är möjligt till de tidpunkter då det finns många elever i verksamheten. Antal inskrivna fritidsbarn är högre under hösten och avtar under vårterminen.

Elevergruppernas sammansättning och förutsättningar år. 7–9

	7-9	Riket
Andel elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar	49 %	60 %
Andel elever med utländsk bakgrund	23 %	27 %
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen	77,8 %	85,1 %
Antal elever/lärare	11,3	11,8
Meritvärde 2023	211	224,2

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

Resultat och analys förskoleklass, år.1-3 samt fritidshemmet

Inom undervisningen lyfts att arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt fortsatt behöver utvecklas på olika sätt. Exempelvis genom att stärka samarbetet mellan förskoleklass och enhetens specialpedagoger, genom att ta vara på resultaten av att belysa förskoleklassens kartläggningmaterial och arbeta med det fördjupat samt genom att undersöka elevernas utveckling från förskoleklass till årskurs 1.

Ett kollegialt arbete inom läsning har genomförts inom vissa skolor. Vi kan konstatera att lässatsningen har upplevts olika av skolor, där några enheter upplever att det mesta har varit intressant och givande, att de har fått inspiration och nya perspektiv på undervisningen. Det är svårt att tidigt se effekter av lässatsningen, men vi ser att kollegialt lärande är ett uppskattat arbetssätt. Läsning är en grund i alla ämnen och ökad läsförmåga och läsförståelse bör synas i kunskapsresultaten framöver.

På huvudmannanivå är det tydligt att utvecklingsarbetet kring insatser i att stödja skolorna ger effekt när det gäller att utveckla den pedagogiska verksamheten och därigenom bidra till elevernas fortsatta lärande och utveckling. Dessutom bidrar utvecklingsarbetet till en mer kvalitativ och likvärdig fritidshemsverksamhet.

I skolenkäten uttrycker vårdnadshavare en större nöjdhet. Det framkommer i skolornas analyser att skolenkäten bidrar till att utveckla verksamheten. Fritidshemmen omhändertar föräldrars synpunkter som inkommer via enkäten, det kan vara utvecklingsområden som uttrycks tex att information efterfrågas men även bekräftelse på verksamhetens kvalitet då föräldrar uttrycker nöjdhet.

Elevers lärande underlättas av att eleven har god språkförmåga. Elever med annat modersmål än svenska och elever med bristande ordförråd har ett större behov av att öka sin språkförmåga. Det är därför viktigt att alla lärare har goda kunskaper om hur de kan arbeta språkutvecklande i de ämnen de undervisar i. Skolor med många elever med annat modersmål än svenska, har språk som ett prioriterat område. Vi ser att skolorna på ett målmedvetet sätt arbetar för att öka elevernas språkförmåga. Ett annat exempel är att genom kompetensutveckling öka lärarnas förmåga att tillämpa en språkutvecklande undervisning.

Sektorns bedömning är att behovet av studiehandledning är större än vad som ges idag och avser därför göra en uppföljning av studiehandledningen, för att se hur väl skolorna lever upp till lagkraven. Sektorns analyser visar också att det krävs bra samarbete mellan lärare och studiehandledare för att studiehandledning ska fungera optimalt.

För årskurs 3 har resultat i nationella proven 2023 förbättrats något gällande matematik men gått tillbaka för svenska. Vi behöver följa upp hur undervisningen anpassas för de elever som behöver extra utmaningar och om det finns behov av stöd i detta.

Resultat och analys grundskola år.6

Ämne	Flickor	Pojkar	Totalt
Andel elever med betyg A-E år.6 engelska	93,2%	88,9%	91,2%
Andel elever med betyg A-E år.6 matematik	88,1%	89%	88,5%
Andel elever med betyg A-E år.6 svenska	96,3%	94,9%	95,7%

Vid jämförelse med föregående år har andelen elever med betyg E-A minskat. Meritvärdet för elever årskurs 6 blev 219, vilket är en minskning från 2022(226). Vid en nationell jämförelse har Finspångs kommuns grundskolor en fortsatt hög andel elever med betyget E – A i samtliga ämnen, förutom inom matematik. Högst betygspoäng presterar elevgruppen inom praktisk estetiska ämnen. Korrelationen mellan terminsbetyg och utfall nationellt prov är mycket god.

Flera skolor beskriver elevernas motivation och ansvar för skolarbetet som en utmaning. Vi kan se att elevernas lust till att lära minskar med stigande ålder utifrån utfall skolenkät. Motivation bör i stället betraktas som ett situationsbundet och relationellt begrepp som i skolan uppstår i mötet mellan lärare-elev och som ofta är riktat mot en specifik aktivitet. Vad som motiverar elever att aktivt delta i undervisning och arbeta med skolarbete är individuellt och situationsbundet. Vi kan konstatera att läraren är den viktigaste motivationsfaktorn för många elever.

Resultat och analys grundskola år.9

Ämne	2023	2022
Andel elever behöriga yrkesprogram år.9	87,4 %	82,6%
Genomsnittligt meritvärde år.9	211	222

Den positiva trenden med ökad andel elever behöriga till gymnasiets yrkesprogram fortsätter, från 82,5% läsåret 21/22 till 87,5% läsåret 22/23. Motsvarande siffra för riket är 82,5%. Om man jämför utvecklingen av måttet ”uppnår minst E i alla ämnen” med ”behörighet till yrkesprogram” så kan vi konstatera att behörigheten ökat men måttet ”uppnår minst E i alla ämnen” minskat. Det kan innebära att skolorna har ett större fokus på behörighet än att ge elever en bred kunskap i alla ämnen och utmana eleven till högre betygsgränser.

Skolinspektionen beskriver att skolor med låga kunskapsresultat ofta har höga förväntningar på elevernas kunskapsutveckling, men inte på betyg i alla ämnen. Måttet gymnasiebehörighet prioriteras och godkända betyg i alla ämnen framstår som ett mer sekundärt mål. Det kan leda till att utvecklingsarbetet vid skolan inte tydligt omfattar alla ämnen.

FINSPÅNG

Skolornas meritvärde varierar över åren vilket speglar i stort elevgruppens förutsättningar men också enskilda lärares bedömning i ämnen. Generellt är flickornas resultat bättre än pojkarnas, i såväl Finspångs skolor som nationellt. Årets resultat oavsett redovisat mått för årskurs 9, både bekräftar och förstärker denna trend då flickors resultat står i paritet med motsvarande i riket

Enkätresultatet visar låga resultat för högstadiel elever på indikatorn kring lärarens förmåga att skapa intresse för skolarbetet samt variera undervisningen. Det saknas fortfarande analyser som problematiserar lusten till lärande i den aspekten.

Ett annat resultat i skolenkäten som har betydelse för om elever skall nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling, är elevens upplevelse av inflytande och delaktighet i undervisningen. Även här kan konstateras att våra skolor ligger lägre i utfallet över tid och i jämförelse med riket snitt. Att skapa ökad delaktighet i sitt eget lärande hos eleverna behöver fortsatt utvecklas i många klassrum för att meritvärdet ska öka.

På enhetsnivå når Nyhemsskolan 7–9 inte modellberäknat värde med 13 punkter. Detta återkommer över tid och måste utredas. Grosvadsskolan når inte modellberäknat värde med 5 punkter. Det är fortfarande stora skillnader på betygsresultat inom skolor och ämnen, vilket talar för enskilda pedagogers avgörande betydelse för resultatet, vilket behöver utredas.

Högst betygspoäng presterar elevgruppen inom praktisk estetiska ämnen. Med stigande ålder minskar antalet elever som läser ett modernt språk, vilket påverkar det totala meritvärdet negativt. Denna negativa trend måste utredas.

Skolor beskriver att samrättning av de nationella proven har fungerat mycket bra och gör att bedömningen av dessa säkerställs. Det framhålls också att samrättningen inte bara ger en likvärdig bedömning utan också ett kollegialt lärande med utbyte av kompetens, erfarenhet och kunskap. Det finns även en ökad medvetenhet ute på skolorna om att förbereda eleverna inför proven, men lärare beskriver fortfarande att orsaken till att elever inte presterar bättre är att enskilda moment i kursplanerna inte befästs i tillräcklig utsträckning eller språksvårigheter hos eleverna.

Korrelationen mellan slutbetyg och utfall nationellt prov är generellt god. Vid en granskning visar att andelen elever som får ett annat betyg än resultatet på det nationella provet är störst för elever som blir underkända i matematik och svenska. I ämnen där det inte finns nationella prov sätter skolor i genomsnitt högre betyg jämfört med de ämnen som har nationella prov.

Resultat och analys anpassad grundskola

Under läsåret har anpassad grundskola deltagit i ett pilotprojekt i kommunen genom att få prova en ny app. som heter Kattalo. Programmet följer elevens utveckling och är designat så att utmaningarna gradvis ökar i takt med individen. Appen har använts på ämnesområden och i åk 1-6. Vi ser att programmet, i kombination med lässatsningen, har blivit ett bra verktyg gällande språkutvecklande arbetssätt. Detta projekt har även blivit en förlängning av förra årets utbildningsinsats gällande tillgängligt lärande med digitala verktyg.

FINSPÅNG

Skolan har haft återkommande kollegiala möten med fokus på att öka elevernas självständighet samt för att utveckla skolans interna arbete gällande övergångar inom skolformen. Skolan beskriver att övergångar, både internt och mot gymnasiet, är ett utvecklingsområde. Strategin blir ett gemensamt fokus för nästa läsårs kommunövergripande konferenser, där anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola genomför en utbildningsinsats med fokus på övergångar.

Arbetet med att utveckla skolans fysiska miljöer samt att utveckla arbetssätt och strukturer i fritidshemmet har varit effektiva. Vi ser att de nya lärmiljöerna på fritidshemmet har skapat nyfikenhet och bidragit till ökat samspel hos eleverna.

Arbetet har även bidragit till elevernas positiva mående och framför allt ser vi att både trygghet och arbetsro har ökat. Årets enkätsvar visar ökade resultat inom dessa områden. Skolan har skapat externa nätverk smed en skola i Motala, men inga fysiska besök har genomförts.

Sammanfattning ökade kunskapsresultat

Förskoleklassens kartläggningar *Hitta språket* och *Hitta matematiken* visar att lärarna ser positivt på syftet och bakgrunden till att kartlägga sina elever, eftersom det ger dem en överblick hur deras elevgrupp ligger till kunskapsmässigt samt hjälper lärare att planera sin undervisning på rätt nivå. Däremot beskriver några skolor delade meningar kring att kartlägga elever i förskoleklass, vad det har för långsiktig effekt men även hur lärarna bedömer när de genomför kartläggningen. Skulle barnen få samma resultat oberoende vilken lärare som bedömer kartläggningen eller har erfarenhet och kompetens någon påverkan?

Något som skulle vara intressant att undersöka är barnens upplevelser av själva kartläggningssituationen. Hur barnen upplever att kartläggas och vad deras uppfattning är kring vad de gör. Det skulle även vara intressant att få med föräldrarnas tankar och upplevelser kring detta och hur de ser på att deras barn kartläggs.

Utifrån kvalitetsuppföljningar beskrivs det att elever bedöms fortfarande generellt utifrån skriftliga prov, vilket inte uppfyller kraven på att använda sig av varierade bedömningsformer. Lärare vid våra skolor måste fortsätta att utveckla sin förmåga kring bedömning i förhållande till elevens uppvisade kunskaper utifrån en allsidig bedömning. En professionell diskussion och tolkning av styrdokumentet är grunden för en likvärdig och rättvis betygsättning.

Det finns skillnader i resultat mellan våra skolor och bland de faktorer som påverkar resultaten positivt är lärarens kompetens, engagemang och förmåga som i hög grad påverkar elevers resultat.

Flera skolor följer upp undervisningens kvalitet genom att det genomförs regelbundna kunskapsanalyser, där varje elevs kunskapsutveckling analyseras och hur det fortsatta arbetet kring eleven ska utformas. Skolor beskriver hur rektor och specialpedagoger observerat lärare och haft efterföljande samtal.

Analysen beskriver att skolor generellt arbetar enligt en gemensam lektionsstruktur som innehåller lektionens mål och innehåll. Målen presenteras på olika sätt – några använder betygsriterierna, några presenterar mål för arbetsområden och några mål för lektionen.

FINSPÅNG

Skolor beskriver att det är viktigt att eleverna ges struktur och rutiner så de har trygghet i sitt lärande. Det tematiska arbetssättet återkommer vid våra skolor i syfte att eleven ska förstå ett sammanhang och ökad förståelse för lärandet.

Utfallen skolenkät visar låg upplevelse kring lärare som varierar lektioner så att eleven kan arbeta på olika sätt. Lärare beskriver att det finns en utmaning med att hinna med att planera och genomföra en anpassad och varierad undervisning till alla elever då behoven varierar stort och där elevernas förutsättningar och skolerfarenhet är olika. Lärarna upplever att det är utmanande att kunna/hinna ge det stöd och/eller de utmaningar de önskar till respektive elev.

Faktorer som påverkar resultaten i hög grad är elevernas socioekonomiska bakgrund som får betydelse för deras studieresultat. Det finns ett fortsatt behov av att förstärka det kompensatoriska uppdraget med centrala resurser.

Resultaten i matematik är lägre vilket förklaras med att läromedel tenderar att styra undervisningen i matematik på några skolor mer än andra. En förklaring till detta är att det kan finnas en osäkerhet hos lärare att undervisa i matematik, vilket leder till att man förlitar sig på läromedlet.

De ändrade läroplanerna och kursplanerna i grund- och anpassad grundskola börjar gälla från höstterminen 2022. Tillämpning av detta pågår i verksamheterna men huvudmannen behöver bevaka utvecklingen och stödja implementering av de nya styrdokumentet.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Under läsåret har lärare inom förskoleklass deltagit i nätverksträffar med lärare i förskoleklass från andra skolor. På nätverksträffarna har lärarna arbetat med specialpedagogiska myndighetens studiepaket, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Resultatet av utbildningen har ökat lärares kunskaper inom området i syfte att ge eleverna möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsresa och erbjuda kompensatoriskt stöd som stödjer elevens behov.

En hög eller på annat sätt problematisk frånvaro ses som en starkt bidragande orsak till att vissa elever inte uppnår kunskapskraven i sina skolämnen. Det finns ett tydligt negativt samband mellan frånvaro och behörighet till gymnasiet. Bedömningen är att kunskapen och medvetenheten om frånvaro/närvarons betydelse för studieresultat har ökat och att skolornas rutiner förbättrats när det gäller registrering av frånvaro och rutiner för att kontakta vårdnadshavare och agera när en elevs frånvaro ökar. Fortsatt fokus på det frånvaroförebyggande och närvarofrämjande arbetet är nödvändigt.

Efter en kartläggning under läsåret har elevhälsan förstärkts för att göra tillgången till elevhälsa mer likvärdig mellan enheter. Ytterligare insatser och förstärkningar på samma område kommer att ske under läsåret 23/24.

Samarbeten med specialpedagoger och elevhälsoteam lyfts både som goda exempel på insatser som varit effektiva och insatser som behöver vidareutvecklas under kommande läsår. Samplanering mellan lärare och specialpedagoger, undervisning individuellt och i grupp som leds av specialpedagoger och utveckling av samarbete mellan lärare och elevhälsoteam är aktiviteter som planeras för att stärka resultaten.

Sammanfattning analys ökad likvärdighet

Flera rektorsbyten på kort tid på en skola riskerar att påverka arbetet med att utveckla kvaliteten i undervisningen, vilket i förlängningen kan påverka elevernas utbildning negativt. Här behöver huvudmannen utveckla stödet till våra skolledare för ökad uthållighet och kontinuitet.

Korrelationen mellan frånvaro och lägre betyg är med andra ord väldigt tydlig. Det behöver inte innebära att frånvaron i sig orsakar de låga betygen. Det kan i stället röra sig om en samvariation där exempelvis psykisk ohälsa orsakar både sämre prestation i skolan och lägre närvaro. Sannolikt är det frågan om en kombination där frånvaron uppstår som en följd av en omständighet som också påverkar skolresultaten, men där frånvaron i sin tur leder till att eleven tar del av undervisningen i lägre grad och genom det får sämre förutsättningar att uppnå goda kunskapsresultat.

Resultat och analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet

Skolenkätfråga VT23	Utfall VT23	Utfall VT22
Jag är nöjd med min skola som helhet år.4-6	66 %	75,3%
Jag är nöjd med min skola som helhet år.7-9	54 %	44,2%
Jag är nöjd med mitt barns skola som helhet vårdnadshavare grundskola	63 %	69%
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter år.4-6	49 %	63,3%
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter år.7-9	35 %	32,7%
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna år.4-6?	51 %	26,2%
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna år.7-9?	55 %	38,4%
Jag känner mig trygg i skolan år.4-6	78 %	76,8%
Jag känner mig trygg i skolan år.7-9	66 %	62,4%

Skolinspektionen genomför vartannat år en skolenkät som riktas till samtliga skolor i landet. Elever i åk 5, 8 och år 2 i gymnasieskola, pedagogisk personal i grund- och gymnasieskola samt vårdnadshavare till elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola besvarar frågor om bland annat trygghet, arbetsro, stöd och stimulans. Årets skolenkät har genomförts i egen regi.

Elevens och vårdnadshavares upplevelse av nöjdhet med skolan har generellt minskat. Elevens upplevelse av inflytande och delaktighet i årskurs 4-6 har minskat sedan förra året. Elevens upplevelse av inflytande och delaktighet i årskurs år.7-9 har ökat marginellt sedan förra året. Att göra elever delaktiga i undervisningen ökar deras motivation att lära sig.

Under läsåret har riktad utbildning genomförts där rektorer fått en genomgång av regelverket kring kränkande behandling. Bedömningen är att eleverna generellt är trygga i våra skolor, samtidigt är det viktigt att skolorna fortsätter att arbeta med trygghet och att skapa en miljö fri från kränkningar. Det finns en medvetenhet om att detta är ett arbete som aldrig blir färdigt utan som kräver kontinuerlig utveckling.

Skolornas kvalitetsrapporter visar generellt att skolor har ett aktivt arbete mot kränkande behandling. Skolinspektionens enkät visar dock en mer splittrad bild. Vårens skolenkät beskriver att det är generellt färre elever som ansåg att vuxna reagerade om de fick reda på att någon varit elak mot en elev än det var i enkätsvaren 2022.

Arbetsro är en viktig förutsättning för elevers utveckling och läran de. Arbetsro innebär inte att det behöver vara tyst i klassen eller att alla ska sitta stilla utan arbetsro innebär att eleverna ska ha möjlighet att koncentrera sig så att ett lärande kan ske. Det innebär att upplevelsen av arbetsro kan variera, både från elev till elev och beroende på ämne, uppgift som ska lösas, lokalernas utformning. Arbetsro betyder ofta olika saker för olika elever och är därför svårt att fånga i enkäter.

Utfall vårens skolenkät visar att upplevelsen av arbetsro har ökat. Sammanfattningsvis är bedömningen att arbetsro över lag är god i skolorna och att de skolor som har brister arbetar målmedvetet med att öka arbetsron. Forskningen visar att lärarens ledarskap i klassrummet är den enskilt största faktorn som har betydelse för arbetsro. Att stärka ledarskapet i klassrummet är därför den viktigaste åtgärden för att öka upplevelsen av arbetsro.

Vårens skolenkät visar tydligt att eleven inte upplever att skolan skapar intresse för skolarbetet. Vidare visar utfallet låg upplevelse kring att lärare låter eleven få inflytande och delaktighet i lärandet. Här behöver särskilt skickliga pedagoger inom sektorn stödja kollegor kring att utveckla undervisningen genom riktade insatser.

Sammanfattning analys ökad upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet hos elever och vårdnadshavare

Forskningen visar att lärarens ledarskap i klassrummet är den enskilt största faktorn som har betydelse för arbetsro. Att stärka ledarskapet i klassrummet är därför den viktigaste åtgärden för att öka arbetsro. Detta kan genomföras på varierande sätt, där olika åtgärder bidrar med sin del. I några skolor har lärare fått kompetensutveckling kring "ledarskap i klassrummet". Att komma överens om en gemensam lektionsstruktur är också vanligt. Det ger eleverna igenkänning och bidrar till att det finns en bra struktur på lektionen.

FINSPÅNG

Även skolans ordningsregler bidrar till att öka arbetsro och goda relationer med vårdnadshavare lyfts fram som en framgångsfaktor av många skolor.

Fördjupat kvalitetsarbete tillämpas på flera skolor med processtöd från Karlstad universitet. Erfarenheterna hittills är att fördjupat kvalitetsarbete hjälpt skolor och sektor genom att analysera på djupet för att hitta rotorsaker till olika utmaningar och synliggöra brister i styrningen. Insatser pågår, med stöd från lärosäte. Nyckelorden är att göra "rätt saker" utifrån analysen.

Sektorn ser ett fortsatt behov av att stödja enheterna generellt genom att stärka kompetens kring analysarbete och i att bygga upp strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.

Gymnasieskola

Kommunen har ansvar att erbjuda gymnasieutbildning för hemkommunens ungdomar efter att de har avslutat sin grundskola. Detta sker både genom Bergska gymnasiet och genom samverkansavtal för utbildningar inom gymnasie- och gymnasiesärskolan mellan kommunerna i Östergötlands län, Region Östergötland samt angränsande kommuner som anslutit sig till avtalet. I Bergska gymnasiet ingår Bergska gymnasiet Bildningen med nationella gymnasieprogram och Bergska gymnasiet Bergska med introduktionsprogram och med gymnasiesärskola samt nationella programmet Bygg- och Anläggning.

Organisation och förutsättningar

Finspångs kommunala gymnasieskola har i flera år gått med ett underskott bland annat till följd av lågt elevantal på vissa program. Gymnasieskolan är utsatt för stor konkurrens, både från andra kommunala huvudmän och privata anordnare av gymnasieutbildningar. För att möjliggöra en robust, flexibel och ekonomisk försvarbar kommunal gymnasieskola togs en vision och viljeinriktning fram 2022. Denna vision och viljeinriktning följs nu upp årligen och kommer eventuellt att påverka programutbud i framtiden. Till hösten 2023 kommer Bergska gymnasiet vara en resultatenheter, istället för två.

Den statistik som här presenteras för 2022/2023 visar en sammanslagning av Bergska Bildningen och Bergska Bergska, alltså statistik på kommunnivå för hela gymnasieskolan. För statistiken 2021/2022 visas bägge enheterna Bergska Bildningen/Bergska Bergska.

Personalstatistik Bergska gymnasiet, enligt Skolverkets statistik

	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk högskoleexamen (%)	Elever per lärare	Studie- och yrkesvägledare (SYV)
2021/2022	1,0/0,5	20,5/16,5	84,4/78,9	4,9/19,7	9,0/7,8	0,5/0,5
2022/2023	1,6	33,9	82	11,9	8,3	0

Den jämförelse vi kan göra är att det totala antalet lärare har minskat under läsåret 2022/2023 från 37 lärare till 33,9 lärare. Andelen lärare med högskoleexamen ligger ungefär i genomsnitt som tidigare läsårs. Andelen lärare med specialpedagogisk högskoleexamen ligger i genomsnitt på samma nivå. Även antal elever per lärare ligger ungefär i snitt på samma nivå. Bergska gymnasiet har under läsåret 2023 inte haft någon tillsvidareanställd studie- och yrkesvägledare, vilket är en avvikelse.

Av totalt 726 gymnasieelever så finns det 257 inskrivna elever i Finspångs kommuns gymnasieskola, Bergska Bildningen och Bergska Bergska för läsåret 2022/2023, vilket utgör 35%. Av 257 inskrivna elever så var det 104 elever som börjat i åk 1.

Nedan tabell visar fördelningen av alla gymnasieelever i Finspångs kommun och utanför kommunen. Källa Östergötlands elevdatabas med avläsningsdatum 2020-09-15, 2021-09-15 och 2022-09-15

	Utanför kommunen	Bergska gymnasiet - nationella program	Bergska gymnasiet - gymnasiesärskola	Bergska gymnasiet - introduktionsprogram	Curt Nicolin Gymnasiet	Totalt
Läsår 20/21	274 (36%)	211 (28%)	14 (2%)	78 (10%)	178 (24%)	755
Läsår 21/22	275 (38%)	199 (27%)	8 (1%)	80 (11%)	169 (23%)	731
Läsår 22/23	271 (37%)	177*(25%)	9 (1%)	71**(10%)	198 (27%)	726

*Utöver dessa finns 27 elever från andra kommuner. **Utöver dessa finns det 6 elever från andra kommuner.

Denna tabell visar fördelningen av gymnasieelever i Finspångs kommun i åk 1. Källa Östergötlands elevdatabas med avläsningsdatum 2020-09-15, 2021-09-15 och 2022-09-15

Årskurs 1	Bergska gymnasiet -nationellt program	Bergska gymnasiet Gymnasiesärskola -nationellt program	Bergska gymnasiet - introduktionsprogram	Curt Nicolin Gymnasiet -nationellt program
Läsår 20/21	65	2	38	59
Läsår 21/22	61	0	28	62
Läsår 22/23	62*	3	39**	87

*Utöver dessa 62 finns 7 elever ifrån andra kommuner.

**Siffran 39 innebär inte att alla elever är nya utan det kan vara elever som valt en ny studieväg inom Introduktionsprogrammen. Utöver dessa 39 finns även 5 elever från andra kommuner.

De nationella program som Bergska gymnasiet Bildningen har haft under 2022/2023 är högskoleförberedande program såsom Ekonomiprogrammet med inriktningarna ekonomi och juridik, Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna beteendevetenskap och samhälle Global profil, Naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap samt naturvetenskap och samhälle. Programutbudet för yrkesprogram har varit Barn- och Fritidsprogrammet med inriktningarna pedagogisk- och socialt arbete, Försäljning- och serviceprogrammet med inriktning försäljning och service.

Yrkesprogrammet Bygg- och Anläggning med inriktningarna husbyggnad (lärling åk 3), måleri och glastekniker (lärling) finns numer Bergska gymnasiet, Bergska. Under läsåret så har gymnasieskolan fortfarande haft kvar elever på yrkesprogrammen Fordon och Transport samt VVS och Fastighet, de eleverna har nu avslutat sin gymnasieutbildning.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

I kvalitetsrapporten 2022/2023 för Bergska Bildningen så kan ses att antalet elever som tog en gymnasieexamen på högskoleförberedande program på tre år minskade något till 90% från förra läsåret (94%). Antalet elever med gymnasieexamen på yrkesprogram ökade till 90% mot förra läsåret (83%). Det program som sticker ut med goda kunskapsresultat är Ekonomiprogrammet, där samtliga elever nådde en gymnasieexamen.

De strategier som Bergska gymnasiet Bildningen har arbetat med under kunskapsmålet är att fortsätta med "Den utforskande spiralen" för det pedagogiska utvecklingsarbetet, öka skolnärvaron och att kommunicera höga förväntningar på eleverna. En effekt som presenterats är att elevernas delaktighet har ökat, genom att läraren förändrar och anpassar sin undervisning utifrån de lärandesamtal som sker. En ytterligare effekt är att undervisningen blivit mer varierad, vilket påverkar elevernas motivation till ett ökat lärande.

I skolenkät vt-23 (blått fält) kan ses att lärare och elever har olika bilder av i vilken utsträckning eleverna upplever delaktighet samt i vilken grad de anser undervisningen är varierad. (Vitt fält visar förra årets skolenkät vt-22.)

Hur mycket får dina elever, utifrån ålder och mognad, vara med och påverka hur ni ska arbeta under lektionerna?	Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna?
Elevinflytande	Delaktighet och inflytande
7,2	5,7
6,5	4,2

Tycker du att du lyckas variera undervisningen så att eleverna får arbeta på olika sätt?	Tycker du att lärarna varierar lektionerna så att ni får arbeta på olika sätt?
Anpassningar efter elevens behov	Utmaningar
7,5	7,2
7,1	4,4

Gällande skolnärvaron och den reviderade planen för ökad skolnärvaro, så har den efterlevts. Det kan ses i effekter som att antalet närvarosamtal har ökat i åk 1, elever av behov av stöd har uppmärksamats mer skyndsamt och att utredningar har skett i större utsträckning. Däremot behöver rutiner för, hur rapportera frånvaro till CSN utvecklas. De månatliga besöken från Centrala barn- och elevhälsan har varit värdefullt för arbetslagen, då man kunnat fånga upp elever tidigare med återkommande och stor frånvaro. Fortsatt stöd och hjälp från Centrala elevhälsan behöver utvecklas. Då det finns en koppling mellan frånvaro och ökad stress för elever, så är det viktigt att skolan fortsätter arbetet med att fokusera på hög närvaro och reagera snabbt om en elev missat undervisning.

FINSPÅNG

För strategin om att kommunicera höga förväntningar på eleverna är det osäkert om vad som gett effekt. Det behov som skolan nu ser är att följa upp informationsforum, skriftliga som muntliga, för att säkerställa att både elever och vårdnadshavare får välkomnande och framåtsyftande budskap. Den skriftliga återkoppling eleverna fått för sitt nästa steg i sitt lärande behöver ses över, då eleverna inte läser återkopplingen. Skolan ställer sig frågan om det kan förmedlas på annat sätt kring elevers lärande i relation till betygskriterier? Däremot ses positiva effekter av de samtal, där lärare och elev planerar tillsammans om vilken studieteknik som fungerar bäst.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Under läsåret 2022/2023 så har Bergska gymnasiet Bildningen arbetat med strategierna fortsatt utveckling av undervisningen och av fysiska lärmiljöer. Aktiviteter som planerats för att utveckla undervisningen har framför allt utgått från modellen ”Den utforskande spiralen”, vilket bidragit till att lärandet hos eleven blivit mer synligt för lärarna. En fortsatt utveckling av detta föreslås att arbeta kollegialt med fokus på praktikutvecklande arbetsätt, erfarenheter kopplat till forskning. Arbetet med att ta fram konkreta differentierade elevuppgifter har under läsåret gjorts ämnesvis, vilket visar på en ökad likvärdighet i ämnen och i kurser samt att det bidragit till en ökad förståelse hos elever i relation till deras prestation. Skolan kommer därför att fortsätta att arbeta kollegialt för att öka likvärdigheten mellan programmen.

I skolenkäten kan vi se att eleverna ofta upplever skolarbetet för lätt men den bedömning som skolan gör är att läraren behöver ofta anpassa och stötta eleverna. Orsakerna till dessa olika uppfattningar behöver undersökas kommande läsår.

Gällande den fysiska lärmiljöns aktiviteter har Elevhälsoteamet EHT genomfört en kartläggning, vilket gett effekter av ståplatser i varje klassrum. För att utveckla detta vidare behöver både lärare och elever bli mer delaktiga och uppföljningar behöver systematiseras. I fokussamtal med elever har det framkommit att den ”fysiska” rastmiljön behöver utvecklas. Eleverna upplever att det saknas sittplatser för att umgås men även arbetsplatser för att kunna studera.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

Bergska gymnasiet Bildningen har under läsåret 2022/2023 arbetat med målet om ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet med strategierna att ha fortsatt fokus på intern marknadsföring och på en trygg skolstart. I skolans analys för den interna marknadsföringen beskrivs att delaktigheten i olika aktiviteter från eleverna inte varit så hög. Enheten föreslår därför ett bättre samarbete med eleverna om vad de önskar, för att upprätthålla goda resultat gällande trivsel och trygghet. I skolenkäten vt-23 svarar eleverna att de oftast känner sig trygga i skolan men i mindre utsträckning att de får vara delaktiga. (Vitt fält avses skolenkät vt-22.)

Känner du dig trygg i skolan?
Trygghet
8,3
7,6

Hur mycket tycker du att de vuxna i skolan lyssnar på förslag från eleverna till exempel från klassråd eller elevråd?
Delaktighet och inflytande
5,9
4,6

Gällande aktiviteter fortsatt fokus på trygg skolstart gör skolan en analys att de inte ser så tydliga effekter av flera aktiviteter som klassdagen, programdagen och Bergska on the Beach. Skolan kommer därför satsa på att starta läsåret med att varje elev får mer vetskap om lokaler, klass, schema och att påbörja relationsskapandet med nya lärare och klasskamrater i begränsad miljö, för att på så sätt skapa bättre förutsättningar för andra aktiviteter.

Resultat och analys av lokala mål

Bergska gymnasiet Bildningen har även haft lokala mål för enheten och strategier som att vara mer synlig i lokalsamhället, göra yrkesutbildningarna mer attraktiva och utveckling av skolans internationaliseringsarbete.

Gällande strategin att vara mer synlig i lokalsamhället ser skolan inte att marknadsföringen gett positiva effekter. Efter analys så behöver enheten arbeta både internt med upplevd nöjdhet och med den externa marknadsföringen. Framförallt behövs ett samarbete med grundskolorna i Finspång och att skolan gör sig synlig i forum där ungdomar finns.

För att göra yrkesprogrammen mer attraktiva så valde skolan att erbjuda elever dubbelkompetens, där eleverna kunde bredda sin kompetens med andra behörighetsgivande kurser. Skolan kan inte utläsa om detta gett några effekter. En orsak till det kan vara att marknadsföringen till gymnasievalen påbörjades för sent och att det

FINSPÅNG

inte förankrats hos studie- och yrkesvägledarna på högstadieskolorna. Av det låga antalet sökande till programmen Barn och Fritid samt Försäljning och Service så gör skolan en analys av att elever boende i Finspång, inte väljer andra skolor utan dessa program är inte intressanta. Under våren 2023 pausades därför dessa program.

Skolan ser positiva effekter av de studieresor som anordnas såsom till Bryssel och Strasbourg med EPAS samt Toleransresa genomförd till Hamburg för internationaliseringsarbetet. I det fortsatta arbetet vill man använda resorna i marknadsföring, skapa mer delaktighet med elever och föra fram den Globala profilen för att peka på skolans unicitet.

Utmaningar sammanfattningsvis av resultat och analys

- Fortsatt arbete med Vision och viljeinriktning för en hållbar gymnasieutbildning.
- Fortsatt arbete kring elevers lärande i relation till betygskriterier samt öka delaktigheten och skapa en mer varierad undervisning för elever.
- Fortsatt stöd och hjälp från Centrala Barn- och Elevhälsan, för att tidigt sätta in åtgärder och för att göra bättre frånvaroutredningar.
- Fortsatt kollegialt arbete för att öka likvärdigheten mellan ämnen, kurser och program.
- Intern och extern marknadsföring för att göra skolan mer attraktiv i syfte att öka antal elever på program.

Introduktionsprogram

Introduktionsprogrammen ska ge obehöriga elever behörighet till ett nationellt gymnasieprogram, övergå till andra studier eller leda till ett arbete. Det är hemkommunen som ansvarar för att alla ungdomar uppfyller behörighetsvillkoren till respektive introduktionsprogram, att sådan utbildning erbjuds. Introduktionsprogrammen har sin verksamhet på Bergska gymnasiet, Bergska skolan.

Organisation och förutsättningar

Bergska, gymnasiet Bergska har under läsåret 2022/2023 haft följande introduktionsprogram; Individuellt alternativ (IMA), Språkintröduktion (IMS) och Yrkesintröduktion (IMY) med inriktningarna Bygg- och Anläggning, Barn- och Fritid, Fordon och Transport, Industri samt Vård- och omsorg. Grunden för elevernas studiegång på Introduktionsprogrammen är den individuella studieplanen som ska innehålla mål för utbildningen, ämnen och kurser, praktik eller APL och om eleven har motivationshöjande insatser.

Vid starten av läsåret var det totalt 116 elever inskrivna på introduktionsprogram. Antalet elever på skolan har varit relativt jämnt över året med en uppgång vid årsskiftet, vilket ledde till fler elever på IMA och på IMS. Antal elever i genomsnitt på IMA 50 st, IMS 14 st, IMY 16 st. Anledningarna på IMA var framförallt fler ansökningar av elever med synnerliga skäl, 5 st. Anledningar till ökade inskrivningar på IMS var främst orsakade av omvärldsläget med kriget i Ukraina. Antal elever med åtgärdsprogram har legat på 18 st, vilket är betydligt färre än tidigare läsåret på 108. Under detta läsåret lämnade 25 elever verksamheten och de lämnade i första hand mot arbete. Prognosen är att skolan tar emot motsvarande antal elever till nästa läsåret.

Skolans elever kommer främst från de två högstadieskolorna i kommunen. Det innebär att det i princip är hela Finspång som är upptagningsområdet. Skolans största utmaning inom IM är att genom goda överlämningar snabbt sätta en individuell studieplan som leder mot elevens mål.

Skolans flexibilitet och möjlighet att möta elevernas önskemål och målsättningar är en av de största framgångsfaktorerna. Schemat är under ständig bearbetning och anpassas efter behov i verksamheten. Skolans lokaler innehåller en lättverkstad, en industrilokal, en fordonshall, en slöjdsal, en bygghall samt hemkunskapssal och bild-sal. Då fler elever går mot arbete i stället för studier så är dessa salar värdefulla, för att kunna utforska intressen och möjligheter till framtida försörjning.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

I kvalitetsrapporten för Introduktionsprogrammen 2022/2023 under målet ökade kunskapsresultat, så har strategierna varit att fortsätta att utveckla arbetet med de motivationshöjande insatserna, att samverka mellan nationella program och IM kring studiestöd och att utveckla elevinformationsmöten, för att få överblick och förbättra prognosen kring elevernas utveckling.

Utifrån strategin att utveckla de motivationshöjande insatserna så har hästunderstödda insatser genomförts och att det numer finns en grupp som arbetar med det. Aktiviteter efter skoldagens slut har inte påbörjats, då behovet inte funnits.

Gällande samverkan nationella program och IM så har elever som gått arbetspass som följts upp av undervisande lärare, dock har inte fler ämnesinriktade arbetspass skapats.

För att utveckla elevinformationsmöten har arbetsmaterial reviderats, syfte och målsättningen med mötet har diskuterats och formen har justerats. I skolenhetens analys beskrivs att elevinformationsmöten blivit mer av rapportering, än att skapa en helhetssyn kring elever. Resultatet blev att enheten återgick till tidigare form av elevkonferenser, där undervisande lärare och elevhälsa lyfter elevens studiesituation.

Skolenheten har inte använt skolenkäten i sin analys för läsåret 2022/2023, vilket i jämförelse med Vt-22 visar mer positiva svar, specifikt från elever IMY och IMA.

	Veta vad som krävs	Stimulans	Tillit till elevens förmåga	Anpassningar efter elevens behov
VT-22	8,1	6,2	6,6	4,2
VT-23	7,2 – 8,1	5,3 – 6,3	7,0	4,0 - 7,5

Utifrån pedagogers svar i skolenkäten i jämförelse med tidigare år så finns mer positiva svar kring stimulans och utmaningar samt tillit till elevens förmåga. Här finns korrelation mellan pedagogers svar och elevers svar.

	Information om utbildningens mål	Stimulans och utmaningar	Tillit till elevens förmåga	Anpassningar efter elevens behov
Vt-22	6,1	6,8	6,3	8,2
Vt-23	6,4	6,7 - 7,1	6,0 – 7,8	6,0 – 7,5

Resultat och analys ökad likvärdighet

Under målet till ökad likvärdighet så har strategierna att utveckla elevinformationsmöten och att förbättra ansvarsområden kring mentorskap, processbärare och förnya rutinen för frånvarohanteringen samt att rektor tar kontakt med annan IM-organisation i närområdet. Gällande elevinformationsmöten så har dokument skapats och närvaron ökat i omfattning med all personal, dock har inte effekten blivit det som förväntats, vilket beskrivs ovan. Mentorskapet har förtydligats och frånvarohanteringen har reviderats, men fortfarande är processbärare en fråga för nästa verksamhetsplan. Studiebesök har genomförts för utbyte av erfarenheter och kunskaper med De Geerskolan i Norrköping.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

För läsåret 2022/2023 under målet ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet har strategierna varit att utveckla trygghetsgruppens arbete och att utveckla det elevgemensamma arbetet. Aktiviteter har genomförts såsom att utöka närvaron i korridorerna under raster, vidareutveckla de motivationshöjande insatserna för att uppnå ökad upplevelse av nöjdhet samt arbeta med schemaanpassningar utifrån elevers behov. Att utveckla det elevgemensamma arbetet har dock genomförts i låg grad t ex så har trygghetsgruppens arbete har uppfattats diffust och det har upplevts en skillnad mellan nationella program och IM. En förhoppning finns att öka delaktigheten, så arbete sprids

över fler delar av enheten. En säkerhetsgrupp har skapats där gränserna mellan trygghet och säkerhet har förtydligats. Elevhälsomöten har skett veckovis som nästan uteslutande ägnats åt enskilda ärenden, det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har då kommit i skymundan.

Skolenheten har inte gjort någon analys utifrån skolenkäten, dock kan det ses i följande svar från elever, att de visar något lägre nivå kring delaktighet och inflytande samt trygghet. Elevhälsa ligger fortfarande på samma nivå, däremot ligger nöjdhet något över förra årets svar från elever.

	Delaktighet och inflytande Klassråd	Trygghet	Elevhälsa	Nöjdhet
Vt-22	7,8	7,8	7,9	6,8
Vt-23	6,1	6,9	6,8 – 7,9	7,1

Utifrån pedagogers svar i skolenkäten av elevinflytande, trygghet och elevhälsa kan vi se att elevsvar och pedagogers svar korrelerar.

	Elevinflytande Vuxna lyssnar	Trygghet	Elevhälsa Elever stöd	Utveckling av utbildningen
Vt 22	7,3	7,3	9,0	6,9
Vt 23	7,1	7,8	7,1	4,3

Dock kan ses att i vilken utsträckning som det genomförs utvecklingsinsatser och förbättringsarbeten som behövs i skolan, har sjunkit från tidigare år. Vad detta kan bero på är ovisst, viss förståelse kan fortfarande vara verksamhetsförändringar från tidigare år och att ett rektorsbyte genomförts.

Analys av lokala mål

För lokala mål har skolenheten valt strategierna att utveckla den lokala säkerheten och att samverka med Bergska gymnasiet Bildningen kring rutiner, verksamhet och personal. Gällande säkerheten har man diskuterat i basgrupper och övningar har skett kring inrymning och utrymning. Medvetenheten har ökat, men sådan kunskap behöver upprepas och bli permanent. Ett fortsatt uppdrag har getts till säkerhetsgruppen för fortsatt utbildning och att introduktionsmaterial skapas för nyanställda. Samverkan med Bergska gymnasiet Bildningen har påverkats av rektorsbyte, detta utvecklingsarbete kommer att återupptas under hösten 2023.

FINSPÅNG

Utmaningar sammanfattningsvis av resultat och analys

- Skolenheten behöver bättre beskriva effekter av insatser i kvalitetsrapporten och använda sig av skolenkätens resultat i analyser.
- Gemensamt arbete runt eleverna om hur det ska organiseras med elevkonferenser, elevhälsa, mentorskap, processbärare, trygghetsgrupp och säkerhetsgrupp.
- Fortsatt utvecklingsarbete och samverkan mellan Bergska Bergska och Bergska Bildningen.

Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskolan heter från och med 1 juli Anpassad gymnasieskola, i detta dokument fortsätter vi med benämningen gymnasiesärskola, då det avser läsåret 2022/2023. Bergska gymnasiet, Bergska skolan består av två enheter: Gymnasiesärskolans nationella program GYS och gymnasiesärskolans individuella program GYSIV. Eleverna på gymnasiesärskolan följer angivna programplaner för nationella program, där betyg ges och det individuella programmet följer aktuella ämnesplaner, där intyg/gymnasiesärskolebevis ges.

Organisation och förutsättningar

Gymnasiesärskolans elever kommer huvudsakligen från grundskolan i kommunen. Det innebär att det i princip är hela Finspång som är upptagningsområdet. Skolans lokaler innehåller en lättverkstad, en industrilokal, en fordonshall, en slöjdsal, en bygghall samt hemkunskapsal och bildsal.

Under läsåret har 9 elever varit inskrivna på GYS. Avgångsklassen (Åk 4) bestod av 3 elever. Två elever läste på Programmet för administration, handel och varuhantering. En elev läste det individuella programmet. Alla tre elever fick betyg och goda omdömen, två elever lämnande till daglig verksamhet och en elev till den öppna arbetsmarknaden. På Nationella program i åk 1 läste 3 elever. Två elever läste Programmet för administration, handel och varuhantering och en elev läste Programmet för fastighet, anläggning och byggnation. På individuellt program finns tre elever inskrivna. I årskurs 3 är två elever inskrivna och i årskurs 1 finns en elev inskriven.

Det är fem lärare och tre resurspedagoger som arbetar direkt till elevgruppen. Utöver det finns en specialpedagog och en speciallärare som också arbetar med eleverna. Inom en tvåårsperiod kommer antalet elever inskrivna att fördubblas och planeringen för detta är påbörjad.

Under våren har enheten haft kvalitetstillsyn från skolinspektionen, rapporten från den är inte färdig.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

För elevernas utveckling är det avgörande att se utbildningen som en helhet, som ska leda till målet; ett berikat vuxen - och arbetsliv. Upplägg för studierna på skolan för GYS och GYSIV, är att det praktiska och det teoretiska arbetet varvas och att erfarenheter från praktik/APL vävs in i de teoretiska delarna av utbildningen.

Under kunskapsmålet har strategierna att fortsätta utveckla undervisningen i enlighet med begreppet "år 5 – dag 1" och att samverka med grundskolans sarskola och träningskola kring undervisningsmål och kunskapsmål samt att utveckla arbetsformer och dokumentation, där elevens delaktighet i kunskapsutvecklingen främjas.

Aktiviteter har genomförts såsom studiebesök på olika gruppboende, dagligverksamhet, APL-platser, olika butiker, företag och organisationer. Andra aktiviteter har varit inriktade på fritidsverksamheter. Samverkan har skett regelbundet mellan rektorer grund- och gymnasiesärskolan, där även specialpedagoger och verksamhetschefer deltagit. Kontakter tas med daglig verksamhet i anslutning till att elever ska ut i praktik eller till sommarjobb.

FINSPÅNG

Ett portfolioarbete har påbörjats med att dokumentera elevers kunskapsutveckling på dator/Ipadd för GYSIV. För elev utan talspråk har widget används och för rullstolsburen elev har verksamheten anpassats. Inom idrott och hälsa har anpassningar gjorts för att öka självkänslan, detta arbete kommer att fortsätta kommande läsår. Ett gymnasiesärskolearbete har även genomförts på GYS som planerat.

Enheten har inte beskrivit något om hur föräldrarna upplevt skolans förändrade arbetssätt med portfolio, för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling. Uppföljning med eleverna beskrivs inte, vad eleverna tycker om sin undervisning och hur de upplever skolan.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Under målet likvärdighet har strategierna att hitta och genomföra fortbildningsinsatser för elever med multihandikapp och elever med högt omvårdnadsbehov samt att samverka med andra gymnasiesärskolor genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Fortbildningsinsatser har gjorts genom utbildning och tips från Habiliteringen och arbetsterapeut. Effekter av det är att elev som behöver omvårdnad blivit tryggare och att personal blivit säkrare i sina arbetsuppgifter. På grund av sjukskrivningar och ökad arbetsbelastning så har inte samverkan och utbyte med andra gymnasiesärskolor kunnat genomföras. Interna studiebesök har skett mellan grundskola och gymnasiesärskolan.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

Utifrån målet kring nöjdhet, delaktighet och trygghet har strategierna att arbeta för en meningsfull och förberedande praktik, där elevens tänkta framtida sysselsättning är en del och att erbjuda vårdnadshavare att delta i en skoldag samt att gymnasiesärskolans elever ska representeras i skolans övergripande husråd. Skolan har genomfört praktiskt arbete med fokus på framtida sysselsättningar för elever individuellt val. Elever på GYS nationella program har genomfört APL med stöd av personal. Erbjudande till vårdnadshavare att kunna delta i elevens skoldag har inte genomförts. Elever från GYS har heller inte deltagit i husråd, då frivilligheten är viktig och att de individuella förutsättningarna måste tas hänsyn till. Däremot har klassråd genomförts en gång per månad.

Enligt enhetens egna enkäter så har vårdnadshavare högt förtroende för den verksamhet som bedrivs samt att upplevelsen är att eleverna känner hög grad av trygghet och nöjdhet.

Analys av lokala mål

Under lokalt mål har skolenheten angett strategin att hitta en naturlig fortsättning på "Grytgölsprojektet", antingen i befintlig, men enklare form eller genom att hitta andra aktiviteter, där skolans ämnen kan integreras praktiskt. Enheten beskriver att aktiviteter inte har kunnat genomföras utanför skolan på grund av sjukskrivningar och att ny målgrupp börjat som är rullstolsbundna, vilket bidragit till att man blivit mer hänvisad till egna lokaler. Genom att ha ett förhållningssätt som präglas av begreppet "år 5 – dag 1" har eleverna stärkts i sin initiativförmåga och nyfikenhet. Detta har även gett mod för eleverna att ta plats i sociala sammanhang.

FINSPÅNG

Genom att använda kök, utveckla språk och kommunikation, kroppsuppfattning (hälsa och motion), natur och miljö, samhällskunskap, omvärldskunskap och livskunskap stärks elevernas förberedelser för tiden efter studierna. Det praktiska arbetet har gett elever uthållighet, självkänedom och självkänsla.

Enheten kommer att återuppta arbetet med Grytgölsprojektet, där skolans ämnen kan integreras praktiskt på ett naturligt sätt.

Utmaningar sammanfattningsvis av resultat och analys

- Skolenheten behöver bättre beskriva effekter av insatser i kvalitetsrapporten.
- Fortsatt arbetet med att dokumentera och förmedla progression, så eleverna själva förstår och kan påverka sin utveckling. Eftersom arbetssättet är nytt behöver utvärdering ske av personal och av vårdnadshavare.
- Systematiska former behöver skapas för att ta reda på elevers upplevelse av skolan och den undervisning de får.
- Återuppta arbetet med Grytgölsprojektet med praktiskt lärande utanför skolans lokaler.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen i Finspångs kommun bedrivs i egen regi och genom externa utförare via upphandling. I egen regi har Vuxenutbildningen utbildning i svenska för invandrare, grundläggande och gymnasial utbildning, särskild utbildning för vuxna, yrkesutbildning inom kök och industri samt till stödassistent i samarbete med MoGård. Hos externa utförare finns avtal inom vård- och omsorg, barn- och fritid hos Kompetensutvecklingsinstitutet KUI samt distansutbildning, kurser på gymnasial nivå hos Hermods och hos ny utbildningsleverantör Arena. Därtill finns även yrkesutbildningar som erbjuds hos andra kommunala aktörer för vuxenutbildning. Vuxenutbildningen har sina lokaler i Bergska, Bergska skolan.

Organisation och förutsättningar

Utifrån Vuxenutbildningens kvalitetsrapport 2022/2023 så beskrivs att upptagningsområdet för elever är i huvudsak från Finspångs kommun, enstaka elever kommer ifrån närliggande kommuner. Antalet inskrivna elever på vuxenutbildningen har under läsåret legat på 756 elever.

Vuxenutbildningens framgångsfaktorer är att det finns en stabil personalgrupp med hög lärarbehörighet, som anpassar sig efter de krav som ställs från olika aktörer. Med tanke på framtida pensionsavgångar så kommer utmaningen framöver vara att hitta behöriga lärare. En annan utmaning är att få fler sökande till utbildning framför allt till yrkesutbildningar och i samverkan med övriga sektorer i kommunen skapa yrkesutbildningar som leder till arbete för vuxenutbildningens elever.

Personalstatistik Vuxenutbildningen Finspång, enligt Skolverkets statistik:

21/22	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk högskoleexamen (%)	Antal elever per lärare (heltidsstuderande)	Studie- och yrkesvägledare, SYV
Grund/Gy	1	5,0	80	-	6,9	1,0
SFI		8,4	100	-	18,5	-
22/23	Rektor	Antal lärare	Lärare m. högskoleexamen (%)	Lärare m. specialpedagogisk högskoleexamen (%)	Antal elever per lärare (heltidsstuderande)	Studie- och yrkesvägledare, SYV
Grund		1,5	66,7	-	7,4	-
Gy		1	100	-	20,3	-
SFI		10,5	80	-	11,2	-
Särvux		0,5	100	-	-	-

I jämförelse med tidigare läsår så ligger antal lärare totalt på samma nivå 13,5 (13,4), största skillnaden är att det på grundläggande och gymnasial nivå har en minskning skett och på Sfi har en ökning skett. Andelen lärare med högskoleexamen har förändrats något där det på grundläggande skett en minskning. Totalt sett så har vuxenutbildningen hög andel lärare med högskoleexamen. Antal elever per lärare skiftar med stor ökning på gymnasial nivå och en minskning på Sfi. Detta kan bero på att antal elever totalt på Sfi minskat och att de eleverna som tidigare gick på Sfi fortsätter på grundläggande och gymnasial nivå.

Resultat och analys ökade kunskapsresultat

Totalt antal inskrivna elever i vuxenutbildning har under läsåret 2022/2023 legat 756 elever, vilket ligger på samma nivå som tidigare läsår. De tre största elevgrupperna i vuxenutbildning har varit på distans 34% hos Hermods och Arena, inom Sfi 27%, vilket är något lägre än tidigare läsår och hos KUI 13%. 213 elever har studerat en yrkesutbildning, vilket utgör 28% av all vuxenutbildning, något högre % mot tidigare läsår (24,5%).

Antal kursdeltagare har som mest legat på 1293, en minskning från tidigare läsår (1675), förutom då särskild undervisning för vuxna och övriga yrkesutbildningar i andra kommuner. Minskningen på kursdeltagare kan bero på färre elever i utbildning på Sfi och att elever i de andra utbildningarna behöver mer tid för att fullfölja sina kurser. Detta kan ses genom att dela antal kursdeltagare och antal elever, att föregående läsår så läste en elev i vuxenutbildning i snitt 2,2 kurser och för detta läsår så ligger snittet på 1,7 kurser.

Antal elever, kursdeltagare och utfärdade kursbetyg i olika utbildningar

Antal elever inom **Sfi** har under läsåret varit 203 elever, vilket är en minskning av 87 elever, antal kursdeltagare har legat på 342. Totalt gavs 94 kursbetyg ut med varierande grad av andel beroende på studieväg och kurs. I genomsnitt andel för studieväg 1 – 14% (15%), studieväg 2 – 26% (16%), studieväg 3 – 35% (28%). Studieresultatet visar på en högre nivå av andel utfärdade kursbetyg på studieväg 2 och 3 mot tidigare läsår ().

I **grundläggande och gymnasial utbildning** gick under läsåret 67 elever, vilket är en ökning från våren 2022 med 31 elever (35). Antal kursdeltagare har legat på 75, 45 godkända kursbetyg delades ut, vilket utgör 60%.

I **särskild utbildning för vuxna** började 10 elever under läsåret 2022/2023, vilket är en ökning av 5 elever (5). Samtliga elever kommer att fortsätta studera hösten 2023.

Yrkesutbildningen inom **kök till restaurangbiträde** är en kombinationsutbildning där elever läser yrkeskurser i kombination med Sfi-kurser eller i kombination med orienteringskurs i yrkessvenska. Köksutbildningen har haft 23 elever, vilket är en ökning med 7 elever (16). Yrkesutbildningen har haft 30 kursdeltagare, 29 godkända kursbetyg har utfärdats, vilket utgör 97%, vilket är ett högre studieresultat än tidigare läsår (88%). 6 elever har blivit godkända på hel utbildning, 1 elev kommer att fortsätta hösten 2023.

Inom **industriutbildningen**, som nu sker i egen regi gick 47 elever, vilket är en ökning med 20 elever (27). Yrkesutbildningen har haft 98 kursdeltagare, 87 kursbetyg har getts, vilket utgör 89%. Detta är då ett betydande högre studieresultat (55%). 5 elever har blivit godkända på hel utbildning. 9 elever kommer fortsätta utbildningen hösten 2023.

I yrkesutbildningen till **stödassistent** har 6 elever gått. Antal kursdeltagare har legat på 7, 3 godkända kursbetyg har delats ut, vilket utgör 43%. Det låga studieresultatet beror delvis på elevers språknivå och att utbildningen är ny.

I samarbete med **KUI** har utbildningarna Vård- och Omsorgsprogrammet VO och Barn- och Fritidsprogrammet BF bedrivits. Under läsåret 2022/2023 har 102 elever studerat, vilket ligger på ungefär samma nivå som tidigare läsår, 92 elever VO och 10 elever BF. Ingen elev har läst inom äldreomsorgslyftet. Antalet kursdeltagare har varit 225, antal utfärdade godkända betyg 173, vilket utgör 77%. Detta studieresultat ligger på samma nivå som tidigare läsår.

Elever som läser enstaka ämnen/kurser hos **Hermods** har varit 185 till antalet och hos Arena 78, totalt elever på distans 263, detta är en ökning med 21 elever mot tidigare läsår. Antal kursdeltagare hos Hermods låg på 451 med utfärdade godkända betyg på 83%, vilket ligger på samma nivå som tidigare läsår. Då Arena är ny leverantör för distansutbildning, kan inte antal utfärdade kursbetyg anges än.

Det är 35 elever som har studerat inom olika **yrkesutbildningar i andra kommuner**, där interkommunal ersättning utgår. Detta är en minskning med 3 elever från tidigare (38).

Under kunskapsmålet har strategierna ökad måluppfyllelse/närvaro, kollegialt lärande och att mäta progression angetts. Aktiviteter för att öka måluppfyllelse har varit att erbjuda Sfi elever 6 timmar extra utöver 15 timmar. Innehållet på extra undervisning har varit grundläggande matematik och arbetsmarknadskunskap. Effekter av det är att det har uppskattats av eleverna och att närvaron varit hög.

Skolan har satsat på studiebesök t ex mellan olika utbildningar som att elever på Sfi gjort studiebesök på köksutbildningen. Effekter av det kan ses genom att elever söker sig till köksutbildningen hösten 2023. Beroende på utbildningars yrkesinriktning har även studiebesök genomförts hos olika företag. Det enheten kan se är att studiebesök och arbetsmarknadskunskap ökar motivationen hos eleverna, samt att det bidrar till att elever kommer ut i praktik eller till jobb.

Om man jämför betyg i olika utbildningar ser enheten att elever på KUI och Hermods har högre grad av utfärdade betyg än svenska som andraspråk SVA och Matematik i närstudier. Frågan som enheten ställer sig är om dessa resultat har med att göra att eleverna kommer direkt ifrån Sfi. Bästa resultatet ser man på köksutbildningen, där 97% av eleverna har fått betyg. Här är troligtvis den samlade skolan framgångsfaktorn.

För kollegialt lärande har samtlig personal läst boken "Vuxenutbildning – allt du behöver veta för att undervisa vuxna", där man sedan har arbetat med frågor kopplat till olika kapitel. Detta har upplevts som positivt och relevant för arbetet på vuxenutbildningen. Det som också uppskattas är "5-minutare" där lärare delger varandra positiva exempel och framgångsfaktorer i klassrummet. Gällande progression så hade enheten tänkt att arbeta efter Motalas modell, men detta ändrades till en annan modell. Det arbetet har precis påbörjats under våren.

Skolenkäten visar att eleverna har hög tilltro till egen förmåga (96%) medan lärarna menar att eleverna har svårt att förstå kunskapskraven. 38% av lärarna anger 5 på en femgradig skala, 38,5% anger 4. En av orsakerna kan vara att det ges för lite information om kursens mål och delmål. Återkommande individuella samtal med eleverna om progression behöver stärkas. Studiebesök av Sfi elever på yrkesutbildningar har visat sig öka förståelsen hos eleverna, när det gäller kraven på kunskaper i det svenska språket.

Resultat och analys ökad likvärdighet

Målet var att öka likvärdighet genom strategierna att ta fram en plan för studie- och yrkesvägledningen, individanpassa undervisningen samt att erbjuda kurativa samtal och stöd i ekonomiska frågor.

Studievägledning är hela skolans ansvar och i kommande SYV-planen poängteras det att vägledning är ett kontinuerligt arbete som sker i såväl snäv som vid bemärkelse. Arbetet med SYV-planen kommer att fortsätta eftersom den ännu inte är helt färdigställd. SYV-planen har heller inte gått igenom med eleverna som planerats. Däremot har ett arbete kring validering påbörjats, eftersom det numera ställs högre krav på kommunerna att erbjuda detta. Enheten har här haft besök av en representant från Validering Östergötland och det samarbetet kommer att fortsätta.

För att individanpassa undervisningen har samtal med eleverna genomförts vid varje kursbyte, kring deras framtida mål. Skolan har även haft yrkesdag, där eleverna har fått önska vilka yrkeskategorier som ska komma och informera. Detta har varit uppskattat och gett möjlighet till att elever vidgat sitt perspektiv. Effekter av det kan ses genom att även kvinnor söker industriutbildning. Arbetet med att införa en modell gällande progression har gjort att enheten har börjat titta på progression utifrån delkurser och kurstid, antalet erbjudna timmar och hur många eleven har deltagit. Detta har genomförts var femte vecka och har gett en helhetsbild över Sfi. Eleven skrivs även ut om lärarna bedömer att det inte sker någon progression.

Ingen kurator är anställd då hänsyn är tagen till budgeten. Rektor har ansvarat för råd och stöd gällande CSN och har lotsat eleven vidare till andra stödfunktioner som finns hos kommun eller region.

Resultat och analys ökad nöjdhet, delaktighet och trygghet

Målet var att öka upplevelse av nöjdhet, delaktighet och trygghet hos elever genom strategierna att genomföra gruppråd och samråd. Bedömningen är att eleverna har utvecklat sin argumentationsteknik, vilket märks genom att de har en mer nyanserad bild av skolan. Samråd med rektor har genomförts fyra gånger, vilket har uppskattats av eleverna, de upplever att de blir lyssnade på. Gruppråd och samråd är en del i elevdemokratin, eleverna vet att de har en kanal som kan utnyttjas. Förberedandet till råden blir även ett bra tillfälle till språkträning och ett exempel på praktisk samhällskunskap.

Elevenkäten visar att 68% av eleverna på Sfi och 67% på Gy/Grund skattar 5 på en femgradig skala, när det gäller nöjdhet med studierna, 20% respektive 33% anger 4.

FINSPÅNG

Analys lokala mål

För det lokala målet med **Lärcentrum** så sattes strategierna att intervjua minst tio distanselever och marknadsföra distansstudier via media. Ungefär 400 tentamen har skrivits av studerande från andra lärosäten. Studenterna har kommit från Gävle, Umeå, Halmstad, Karlskrona, Falun. Växjö, Stockholm med flera orter, vilket har bidragit till att Lärcentrum blivit känt. Att intervjua distanselever genomfördes inte på grund av att det är få elever därifrån som nyttjar Lärcentrum. Den stora utmaningen är att få distanselever att utnyttja den möjligheten till studiero och det stöd som Lärcentrum kan erbjuda. Enheten ställer sig frågan om vilken marknadsföring som är bäst. Externt har Nitus visat sig vara mycket bra. Ska annonser användas kan tidningen Fokus Finspång fungera bra, eftersom den delas ut gratis till alla hushåll. Tv reklam på Willys har används men tydligare hemsida vore önskvärt.

Nätverksträffar och fördjupat kvalitetsarbete

Under läsåret har nätverksträffar för vuxenutbildning anordnas av Linnéuniversitet, LNU på uppdrag av Skolverket. Medverkande från Finspångs kommun har varit vuxenutbildningens rektor, verksamhetschef och utbildningsstrateg. Innehållet har främst varit inriktat på det systematiska kvalitetsarbetet och verksamhetsutveckling, där senaste forskning presenterats och att erfarenhetsutbyte har skett mellan kommuner. Medverkan i nätverket har skapat en gemensam samsyn för hur utvecklingsarbete kan genomföras.

Vuxenutbildningen har under våren 2023 startat det fördjupade kvalitetsarbetet med Karlstads universitet, där enheten med all personal påbörjat ett arbete med verktyget "blomman". Verktyget används för att ta fram en nulägesbeskrivning från olika data och underlag för att sedan definiera orsaker, orsaker som sedan formuleras till utvecklingsområden med handlingsplan. Vuxenutbildningen befinner sig just nu i mitten av det arbetet och fortsättning kommer att ske under hösten 2023.

Strategier för vuxenutbildning

Under föregående år 2022 hade lärandebereidningen ett uppdrag om att revidera och aktualisera tidigare strategidokument för vuxenutbildningen. Utbildningsstrateg från sektor utbildning medverkade i det arbetet som koordinator. Nytt strategidokument togs fram "Strategier för vuxenutbildningen" som beslutades i Kommunfullmäktige den 29 mars 2023. I beslutet ska följande fem strategiska målområden säkerställas av Kommunstyrelsen samt att dessa ska arbetas in i vuxenutbildningens verksamhetsplan; Fler utbildningsmöjligheter, Studie- och yrkesvägledning, Validering, Synliggöra all vuxenutbildning och Samverkan olika aktörer.

Strateg har genomfört en presentation för all personal för att möjliggöra en implementering av styrdokument.

FINSPÅNG

Utmaningar sammanfattningsvis resultat och analys

- I samverkan med sektorer i kommunen ta fram fler yrkesutbildningar för att underlätta kompetensförsörjning och för att möjliggöra att elever får arbete.
- Fortsätta arbetet med att ta fram en plan för studie- och yrkesvägledning.
- Fortsätta arbetet med att ge möjligheter till validering i samarbete med Validering i Östergötland
- Fortsätta det påbörjade arbetet med progression.
- För Lärcentrum öka marknadsföringsinsatser i media och synliggöra mer på kommunens hemsida.
- Fortsätta det fördjupade kvalitetsarbetet med Karlstads Universitet.
- "Strategier för vuxenutbildning" implementeras i vuxenutbildningens verksamhetsplan.

FINSPÅNG